

KORTE MEDEDEELINGEN

RECORD-JACHTTROFEEËN. — Naar aanleiding van de opgaaf van Dr DAMMERMAN in de vorige aflevering, vermeld ik de volgende „record-exemplaren”, aanwezig in onze collectie.

1. **Gestreept wild zwijn** (*Sus vittatus* TEMM.). Schedel afkomstig van Tjidamar, Zuid-Preanger, 8 Mei 1934, zéér oud ex. Grootste lengte **37.8** cm; lengte houwens (over buitenbocht gemeten) r. 218, l. 213 (buitenzijde nabij de punt sterk afgesleten), grootste breedte (binnenzijde) r en l. 26 mm.

2. **Waterhert** (*Cervus equinus* CUV.). Schedel afkomstig van Wai Ratai, Lampongs, juiste datum onbekend („uit de laatste jaren”), niet zéér oud ex. Lengte van de linker hoofdstang (top van de rechter stang afgebroken) **57**, omvang direct boven de rozenkrans 19.75, ter hoogte van den eersten zijtak (oogtak) 15.5 cm.

3. **Javaansch Hert** (*Cervus hippelaphus* CUV.). Gewei afkomstig uit het Tasikmalaja-Bandjarsche, datum en ouderdom van het dier niet bekend. Lengte van de rechter hoofdstang 81.5, omvang boven de rozenkrans **21³/₄** en ter hoogte van de oogtak 18.5 cm.

4. **Kidang** (*Cervulus muntjak* ZIMM.). Gewei afkomstig van Java, juiste plaats, datum en ouderdom van het dier onbekend. Lengte van de rechter hoofdstang **23**, omvang boven de rozenkrans **13 5** en ter hoogte van de oogtak 9.75 cm.

M. BARTELS JR.

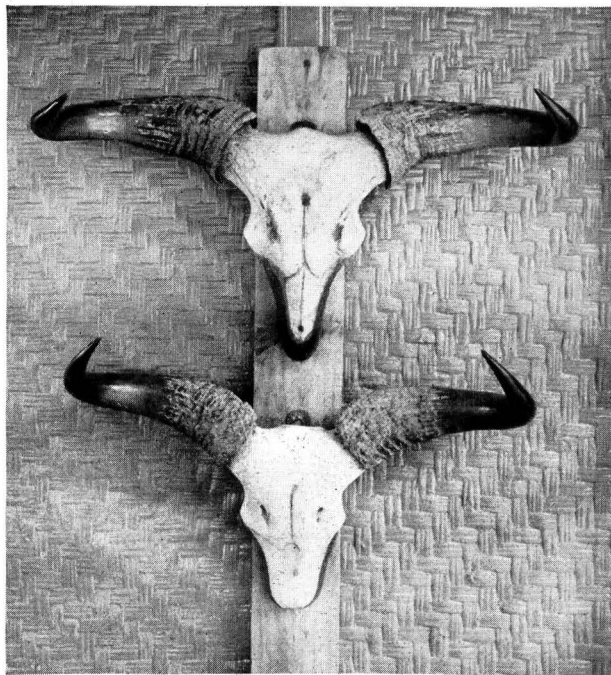
NOG EENIGE RECORD-STUKKEN.

Met veel genoegen zag ik in De Tropische Natuur van Maart jl. foto's van record-jachttrofeeën met den bijbehorenden tekst.

Dit geeft mij aanleiding U mede te deelen, dat ik in het bezit ben van nog grootere exemplaren:

1. **Banteng** (*Bos sondaicus* SCHL. & MÜLL.). Een bantenghoorn waarvan de afmeting, gemeten op de buitenbocht van de hoorns **1.11** m bedraagt; dikte van de hoorns resp. 42 en 43 cm. Een tweede bantenghoorn is iets kleiner; hiervan bedragen de afmetingen resp. **98** cm, 40 en 40.5 cm (zie afb.). Herkomst niet met zekerheid bekend, verm. Zuidkust.

2. **Javaansch Hert** (*Cervus hippelaphus* CUV.). Gewei afkomstig van Oedjoeng Koelon, door mij aldaar geschoten in 1903. Omvang op de rozenkrans gemeten 23 en 24 cm, daarboven 20 en 21.5 cm. De lengte, gemeten van de rozenkrans tot de langste punt van het gewei: resp. **78** en **79** cm.

Panoembangan (Tjibadak).

A. R. W. KERKHOVEN.

Dendrobium Takehashii C. E. Carr. — Naar aanleiding van de mededeeling van den heer M. A. BOUMAN over deze orchidee in De Tropische Natuur, 26, blz. 23, deel ik mede, dat zij reeds veel langer bekend is dan 1932. In 1908 werd zij nl. ontdekt door Prof. Dr HUBERT WINKLER en in 1912 door mij beschreven als *Dendrobium ovipostoriferum* in ENGLER'S Botanische Jahrbücher 48, blz. 100 en afgebeeld in Bull. Jard. Bot. Buitenzorg, Suppl. II (1934), t. 87, II. De naam *D. Takehashii* CARR is dus een synoniem van *D. ovipostoriferum* J. J. S.

Oegstgeest, Maart 1937.

J. J. SMITH.

Een nieuwe vindplaats van *Arachnis celebica* J.J.S.— Op een wandeling in de omstreken van Rantepao in de Toradja-landen, vond ik, aan den voet van den uit koraalkalk opgebouwd G. Singki,

Arachnis celebica J.J.S.

foto Lay Soen Lok/.

Rantepao.

Tot dusverre werd zij slechts in Zuid Celebes aangetroffen, zoodat thans ook de onderafd. Makale, Rantepao (Midden Celebes) bij de vindplaatsen is te voegen.

Voor een beschrijving kan men het maandblad „De Orchidee” van Januari (blz. 7) j l. raadplegen.
Rantepao. F. CH. J. BISH.

Het nest van de palm-gierzwaluw.— ROBINSON vermeldt op blz. 127 van zijn „Birds of the

Fig. 1. Het nestje van *Cypsiurus batasiensis infumatus*, bevestigd aan de onderzijde van een klapperblad.
foto v. d. schr.]

Fig. 2. Het zelfde nestje van fig. 1, sterker vergroot. Tandjong Pandan.

[foto v. d. schr.]

Malay Peninsula", dat hij de nesten van *Cypsiurus batasiensis infumatus* (SCLAT.) nooit aan klapperbladeren bevestigd heeft gevonden. Dat de vogels wel degelijk ook van deze bladeren gebruik maken, moge blijken uit de hiernevens afgedrukte twee foto's. Het betreffende nestje, dat op 1 April 1936 te Tandjong Pandan (W. Billiton) werd gevonden, bevatte één dof wit, ovaal, nog onbebroed ei, metende 17×11.3 mm, terwijl het gewicht 1.2 gram bedroeg. Het nestje zelf heeft een lengte (evenwijdig aan het blad) van 4 cm bij een breedte van 3 cm; het is $1\frac{1}{2}$ cm diep.

Tandjong Pandan.

F. J. KUIPER.

MEDEDEELINGEN VAN DE VEREENIGING

Afdeeling Bandoeng. — Een excursie op 7 Maart jl. vereenigde de afdeelingen Batavia en Bandoeng in het West-Javaansche Halfweg, dat station Tjikampek heet.

Het was schoon onder leiding van opperhoutvester C. BOOT het geheele djatibedrijf te mogen aanschouwen en de rit per lorrie is onvergetelijk.

Er werden vele ontdekkingen gedaan — oude vrienden uit beide plaatsen slaakten verraste kreten van herkenning. Een bijzonder heftige kreet slaakte de botanicus onder de Bandoengers, die op het spoorweg-emplacement een groote samenleving van *Ipomoea pes caprae* vond, het bekende geitenhoefblad van het strand.

Juist als bij de andere tot nu toe bekende vindplaatsen in het binnenland is het zeer waarschijnlijk, dat de plant meegekomen is met materiaal, dat van de kust aangevoerd is (zie Verh. 7de N. I. Nat. Wet. Congres, p. 404). Inderdaad hebben volgens den stationschef transporten van Tandjong Priok veelvuldig plaats gehad.

Ipomoea groeit er zeer overvloedig, vooral op het sintelgruis, dat neergestort is. Voor wie de plant van het witte strand kent, is het aardig, haar nu op het losse, zwarte gruis te zien groeien. De zanderige gesteldheid schijnt echter niet bepaald noodig te zijn, want ook in het naburige moeras-sige gebied groeit de plant goed. Evenals op de andere standplaatsen zitten de planten vol bloemen, maar zij dragen geen vrucht. Na den bloei valt de kelk met het vruchtbeginsel vergeeld af.

Wat mag wel de oorzaak hiervan zijn? Tjikampek ligt geen 6 km van zee af en op 45 m hoogte; het klimaat zal dus niet zoo verschillend zijn van dat van het strand. Aan het zout is de plant voor haar groei en bloei niet gebonden, al groeit ze gewoonlijk nabij de zee. Zou dit voor de vruchtvorming anders zijn? Of zou er, behalve de band van zaadverspreiding door de zee, nog een biologische band aan de zee bestaan, waardoor *Ipomoea* alleen daar vrucht vormt?

BOEKBESPREKING

J. Godefroy. — Het verwarmd aquarium. No 171 van Weten en Kunnen. N.V. Uitg. Mij „Kosmos", Amsterdam, z.j.! 62 pp., 10 afb. en 6 zwarte platen. f 0.75.

Hoewel dit boekje natuurlijk bedoeld is voor den aquariumliefhebber in Nederland, verdient het ook onder de aandacht van de aquariumhouders in Ned.-Indië gebracht te worden. Het is een vervolg op „Het aquarium", van den zelfden schrijver, en bevat tal van nuttige wenken over de inrichting, de bodembedekking, de luchtversching, de beplanting en wat dies meer zij. Ook over het kweken van jonge visschen, het geschikte voedsel en de algen- en ziektebestrijding vindt men veel wetenswaardigs vermeld. Het tweede gedeelte van het boekje behandelt familiesgewijs ongeveer 70 soorten visschen, welke voor een verwarmd aquarium in Nederland in aanmerking komen, w.o. vele, die ook hier te lande geteeld of gehouden worden. De schrijver heeft er gelukkig niet tegenop gezien overal de Latijnsche namen te gebruiken. Het geheel geeft blijk van veel ondervinding op dit speciale gebied. De afgebeelde soorten, hoewel wat klein, zijn meerendeels duidelijk te herkennen en een index vergemakkelijkt het opzoeken. Een handige uitgave.

LIEFTINCK.